REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 5 korrik 2013
Nr. ref.:RK439/13

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin nr. KI107/12

Parashtruesi

Jovica Đorđević

Vlerësimi i kushtetutshmërisë të Aktvendimit të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë Gž.nr.1490-2011, të 26 qershorit 2012

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përberë nga:

Enver Hasani, Kryetar,
Ivan Čukalović, Zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është Jovica Gjorgjeviq, nga fshati Kolevicë, Komuna e Prishtinës, (në tekstin vijues "parashtruesi i kërkesës"), të cilin e përfaqëson avokati Zhivojin Jokanoviqi nga Prishtina.

Vendim i kontestuar

2. Parashtruesi e konteston aktvendimin e formës së prerë të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë Gž. nr. 1490-2011, të datës 26 qershor 2012, i cili parashtruesit të kërkesës i është dorëzuar më 19 korrik 2012.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kërkesës së paraqitur në Gjykatën Kushtetuese të Kosovës (në tekstin vijues: "Gjykata"), më 29 tetor 2012, është vërtetimi i të drejtës së pronës në katër (4) ngastra, të cilat janë objekt i kontratës së lidhur, më 29 dhjetor 1998.

Baza juridike

4. Kërkesa është bazuar në nenet 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin vijues: "Kushtetuta"), nenin 21.4, nenet 20, 22.7 dhe 22.8 të Ligjit nr. 03/L-121 për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, të datës 15 janar 2009 (në tekstin vijues: "Ligji") dhe rregullin 56, paragrafi 2 të Rregullores së Punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin vijues: "Rregullorja e Punës").

Procedura në Gjykatë

5. Më datën 29 tetor 2012, parashtruesi ka paraqitur kërkesë në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, e cila është regjistruar me shenjën KI 107/12.

6. Më 6 dhjetor 2012, Kryetari e ka emëruar gjyqtarin Kadri Kryeziu gjyqtar raportues dhe Kolegjin për Shqyrtim, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Altay Suroy dhe prof. dr. Enver Hasani.

7. Më 1 mars 2013, Gjykata Kushtetuese e ka njoftuar parashtruesin e kërkesës dhe Gjykatën Themelore në Prishtinë se kërkesa e parashtruesit është regjistruar me shenjën KI 107/12.

8. Më 14 maj 2013, pas shqyrtimit të raportit të gjyqtarit raportues, Kolegji Shqyrtues i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës

Përmbledhja e fakteve (Procedura në gjykatat e rregullta)

9. Më 29 dhjetor 1998, tani i ndjeri ZH.GJ., nga fshati Kolevicë, Komuna e Prishtinës, ka lidhur kontratë për ndërrimin e tokës me Kuvendin e Qytetit të Prishtinës.

10. Me atë kontratë, ZH.GJ., ia ka lëshuar qytetit të Prishtinës 4 (katër) ngastra të tij me sipërfaqe të përgjithshme prej 1,58.86 ha, me ç'rast nga qyteti i Prishtinës dhe Kombinati Bujqësor Industrial në Fushë Kosovë (në tekstin vijues: "KBI-Fushë Kosovë") i ka marrë 4 (katër) ngastra, me sipërfaqe të përgjithshme prej 1,52.15 ha.

11. Në ndërkohë, Komuna e Prishtinës dhe KBI - Fushë Kosova, përkatësisht trashëgimtari juridik - Agjencisë të Privatizimit të Kosovës, e kontestojnë validitetin e kësaj kontrate.

12. Më 20 nëntor 2006, parashtruesi i kërkesës i cili është trashëgimtar juridik i të ndjerit ZH.GJ., ka paraqitur padi civile në Gjykatën Komunale në Prishtinë kundër Komunës së Prishtinës dhe KBI- Fushë Kosovës, me të cilën ka kërkuar vërtetimin e të drejtës pronësore për 4 (katër) ngastrat që janë lëndë e kontratës [Vr. nr. 4149], nga data 29 dhjetor 1998.

13. Më 1 nëntor 2007, Gjykata Komunale në Prishtinë e ka miratuar kërkespadinë e parashtruesit dhe ka marrë aktvendim [P. nr. 226/06], me të cilin e ka vërtetuar të drejtën pronësore të parashtruesit të kërkesës.

14. Gjatë kohës së zhvillimit të procedurës në Gjykatën Komunale, e paditura, Agjencia e Privatizimit i ka tjetërsuar 3 (tri) parcela (dita e tjetërsimit të parcelave nuk gjendet në shkresat e lëndës), të cilat janë objekt i këtij kontesti sipas nenit 5.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 për themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit (shih paragrafin 30).

15. Në datë të panjohur, e paditura paraqet ankesë ndaj aktgjykimit të Gjykatës Komunale [P.nr. 2264/06] të datës 1 tetor 2007.

16. Më 21 maj 2008, Gjykata e Qarkut në Prishtinë nxjerrë aktgjykimin [Gž. (Ac) nr. 181/2008], me të cilin pjesërisht e vërteton aktgjykimin e Gjykatës Komunale [P.nr. 2264/06] të datës 1 tetor 2007. Në aktgjykim Gjykata ka vërtetuar të drejtën pronësore të parashtruesit vetëm për një ngastër, nr.1811 prej 0,62.46 ha, ndërsa për tri (3) ngastra të tjera aktgjykimi është shfuqizuar dhe lënda i është kthyer Gjykatës Komunale për rivendosje.

17. Gjatë kohës së procedurës ankimore në Gjykatën e Qarkut, Agjencia e Privatizimit, në bazë të të njëjtit nen 5.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 e ka tjetërsuar edhe ngastrën nr. 1811, e cila i është dhënë paditësit (parashtruesit të kësaj kërkese), me aktgjykimin [Gž. (Ac) nr. 181/2008], ashtu që ekzekutimi nuk ka mundur të bëhet as për ngastrën nr. 1811.

18. Më 4 maj 2009, lidhur me kundërshtimin e Agjencisë të Privatizimit, Gjykata Komunale, me aktvendimin [P.nr. 1144/08] shpallet realisht jo kompetente për

këtë çështje juridike. Gjykata në aktvendim thekson "se vetëm Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës lidhur me çështjet që kanë të bëjnë me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, është kompetente për zgjidhjen e këtij kontesti pronësor-juridik dhe se procedura e vërtetimit të së drejtës pronësore për 4 (katër) ngastrat që janë lëndë e kontratës [Vr.nr. 4149 të datës 29], ka kaluar në kompetencë të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që kanë të bëjnë me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, në të cilën do të zhvillohet procedura, me shenjën e lëndës SCC-09-0225."

Procedura lidhur me kërkesën për ekzekutimin e aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut [Gž. (Ac) Nr. 181/2008]

19. Në datë të panjohur të vitit 2009, parashtruesi i kërkesës ia ka paraqitur Gjykatës Komunale kërkesën për aplikimin e masës së sigurisë së ekzekutimi të aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut [Gž. (Ac)nr.181/2008], të datës 21 maj 2008, në dispozitivin e të cilit është përfshirë vetëm ngastra nr.1811.

20. Parashtruesi i kërkesës kërkon që sipas ligjit të atëhershëm në fuqi, me aktvendim të caktohet masa e përkohshme për një ngastër tjetër nr.1831 ZK Prishtinë, e cila është në pronësi të të paditurës, në sipërfaqe prej 0,62.46 ha dhe palëve të paditura tu ndalohet tjetërsimi apo ngarkimi i pjesës së përmendur të ngastrës, me qëllim të sigurimit të saj deri në vendimi përfundimtar të Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme.

21. Më 18 prill 2011, Gjykata Komunale në Prishtinë me aktvendimin [I.NR.583/08] e refuzon kërkesën e parashtruesit. Në aktvendim Gjykata thekson "*se kërkesa e parashtruesit refuzohet sepse në bazë të nenit 5.1 të Ligjit për Agjencinë Kosovare të Privatizimit (Ligji nr.03/1-067), është paraparë që Agjencia është e autorizuar për qeverisjen e ndërmarrjeve në pronësi shoqërore, pavarësisht a i nënshtrohen transformimit apo jo. Në bazë të nenit 4.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2002/13, për themelimin e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme të Kosovës për çështjet që kanë të bëjnë me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, juridiksionin ekskluziv lidhur me kërkesën e parashtruesit e ka Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës (shih paragrafin 31)*".

22. Më 16 tetor 2011, lidhur me ankesën e parashtruesit, Gjykata e Qarkut, me aktvendimin [Gž..nr.461-211] miraton ankesën, ndërsa aktvendimin e Gjykatës Komunale [I.nr.583/2008], të datës 18 prill 2011, e prish dhe lëndën ia kthen Gjykatës Komunale për rishqyrtim dhe rivendosje.

23. Më 16 nëntor 2011, Gjykata Komunale, me aktvendimin [nr.538/08] përsëri e refuzon kërkesën e parashtruesit si të pabazuar.

24. Në një datë të panjohur, parashtruesi paraqet ankesë kundër aktvendimit të Gjykatës Komunale [nr.538/08].

25. Më 26 qershor 2012, Gjykata e shkallës së dytë-Gjykata e Qarkut në Prishtinë, me aktvendimin përfundimtar [Gž.nr.1490/2011] e refuzon ankesën e parashtruesit si të pabazuar, ndërsa aktvendimin e Gjykatës Komunale [I.nr.583/08], të datës 18 prill 2011, e vërteton në tërësi.

26. Më 30 korrik 2012, parashtruesi i ka dërgua kërkesë për mbrojtje të ligjshmërisë Prokurorit të Shtetit të Kosovës kundër aktvendimit të formës së prerë të Gjykatës së Qarkut [Gž.nr.1490-2011] të datës 26 qershor 2011.

27. Më 7 gusht 2011, Prokurori i Shtetit të Kosovës, me shkresën [ZZZG.nr.80-12] e ka njoftuar parashtruesin se nuk ka gjetur bazë ligjore për paraqitje të kërkesës për mbrojtjen e ligjshmërisë lidhur me këtë rast.

Pohimet e parashtruesit të kërkesës

28. Parashtruesi i kërkesës pohon se i janë shkelur të drejtat pronësore sipas nenit 46 (Mbrojtja e Pronës) si dhe të nenit 54 (Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave) të Kushtetutës së Kosovës.

29. Po ashtu, parashtruesi pohon se neni 22 i Kushtetutës së Kosovës imponon zbatimin e drejtpërdrejtë të marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare dhe veçanërisht e thekson Deklaratën Universale për të drejtat e njeriut, dhe atë, nenet 8, 10 dhe 17, të cilat rregullojnë të drejtën e njeriut që gjykatat nacionale ta mbrojnë në mënyrë efikase nga shkelja e të drejtave themelore që i janë garantuar me Kushtetutë dhe ligje.

30. Parashtruesi i kërkesës i drejtohet Gjykatës Kushtetuese me këtë kërkesë:
"Që Gjykata ta vlerësojë kushtetutshmërinë dhe ligjshmërinë e aktvendimit të kontestuar dhe që të konstatojë se në dëm të parashtruesit të kërkesës është shkelur e drejta e tij e garantuar me Kushtetutën e Republikës së Kosovës, se dy gjykatat e shkallës më të ulët (Gjykata Komunale dhe Gjykata e Qarkut në Prishtinë) e kanë shkelur Ligjin për procedurën e përmbarimit në dëm të parashtruesit dhe që aktvendimet janë jokushtetuese".

Legjislacioni relevant

31. Neni 5.1 i Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 për themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit;

> *"Agjencia ka kompetenca që të administrojë ndërmarrjet në pronësi shoqërore dhe publike të regjistruara ose që veprojnë në territorin e Kosovës si dhe pasurinë e këtyre ndërmarrjeve në territorin e Kosovës".*

32. Neni 4.1 i Rregullores së UNMIK-ut 2002/13 për Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme "Dhoma e Posaçme ka juridiksion parësor për paditë dhe kundërpaditë që lidhen me, si vijon";

"[...]"

> *d) "Paditë që përfshijnë njohjen e një të drejte, një titulli apo interesi pronësor, që është në posedim apo nën kontrollin e një ndërmarrjeje a korporate, që aktualisht është ose ka qenë më parë nën autoritetin administrues të Agjencisë, kur paditë e tilla janë ngritur gjatë kohës ose para kohës, kur ndërmarrja apo korporata e tillë, i është nënshtruar autoritetit administrativ të Agjencisë".*

Vlerësimi i pranueshmërisë së kërkesës

33. Për të qenë në gjendje të shqyrtojë kërkesën e parashtruesve, Gjykata Kushtetuese duhet së pari të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar të gjitha kushtet e pranueshmërisë, të cilat përcaktohen me Kushtetutë dhe që saktësohen me Ligj dhe me Rregullore të punës.

34. Në këtë drejtim, Gjykata thirret në nenin 113.7 të Kushtetutës, i cili parasheh:

> *"Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjithamjetet juridike të përcaktuara me ligj".*

35. Në anën tjetër, neni 47(2) i Ligjit po ashtu parasheh që:

> *"Individi mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridiketë përcaktuara me ligj.."*

36. Për më tepër, rregulli 36(1) a) parasheh që:

> *"Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: a) janë shterur të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me ligj kundër vendimit ose aktgjykimit të kundërshtuar*

37. Parashtruesi në kërkesën e paraqitur Gjykatës Kushtetuese ka theksuar se në bazë të kundërshtimit të Agjencisë të Privatizimit, kompetenca për zgjidhjen e këtij kontesti pronësor-juridik, të datës 4 maj 2009, ka kaluar në juridiksionin e Dhomës së Posaçme të Gjykatës Supreme, se lënda është regjistruar me shenjën "SCC-09-0225" dhe që procedura është duke vazhduar. Gjykata Kushtetuese thekson se këto pohime të parashtruesit detajisht janë arsyetuar në dispozitivin e aktvendimit të Gjykatës Komunale [P.nr.1144/08] nga data 04 maj 2009 (shih paragrafin 17).

38. Gjykata vëren se më 18 prill 2011, Gjykata Komunale në Prishtinë me aktvendimin (I.nr.583/08] e ka refuzuar kërkesën për ekzekutimin e aktgjykimit të Gjykatës Komunale [Gž.(Ac) nr.181/2008] të paraqitur nga ana e parashtruesit. Në aktvendim Gjykata ka theksuar: "se kërkesa e parashtruesit refuzohet" [...]. Në bazë të nenit 4.1 të Rregullores së UNMIK-ut 2002/13, për themelimin e Dhomës së Posaçme të Gjykatë Supreme të Kosovës për çështjet që kanë të bëjnë me Agjencinë Kosovare të Privatizimit, jurisdikcioninin ekskluziv për kërkesën e parashtruesit e ka Dhoma e Posaçme e Gjykatës Supreme të Kosovës.

39. Gjykata po ashtu vëren se në periudhën nga 20 nëntori 2006 deri më 4 maj 2009, procedura e vërtetimit të së drejtës së pronësisë për këtë çështje juridike është zhvilluar në gjykatat e rregullta, edhe pse në atë periudhë ka qenë në fuqi Rregullorja e UNMIK-ut 2002/12 për themelimin e Agjencisë Kosovare të

Mirëbesimit nga data 13 qershor 2002, e cila i ka rregulluar edhe çështjet e kontesteve kundër Agjencisë.

Neni 30.1 i Rregullores së UNMIK-ut 2002/12 për themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit, thotë:

"Dhoma e Posaçme ka juridiksion ekskluziv për të gjitha paditë kundër Agjencisë".

40. Gjykata përkujton se parimi i subsidaritetit kërkon që parashtruesi ti shterojë të gjitha mundësitë procedurale në procedurë të rregullt, në mënyrë që të pengohet shkelja e Kushtetutës, nëse ekziston, ta përmirësojë shkeljen e tillë të së drejtës themelore njerëzore. Në pajtim me këtë, shterja e mjeteve juridike në dispozicion sipas ligjit në fuqi në këtë rast ende nuk është plotësuar.

41. Arsyetimi për rregullën e shterjes është që tua jap organeve të pushtetit mundësinë që ta parandalojnë apo përmirësojnë shkeljen e supozuar të Kushtetutës. Rregulla është e bazuar në supozimin që rregullimi shtetëror i Kosovës të sigurojë mjet efikas kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese. Ky është aspekt i rëndësishëm i karakterit subsidiar të Kushtetutës (shih Aktvendimi për mospranueshmëri; Universiteti AAB-RIINVEST, Prishtinë, kundër Qeverisë së Republikës së Kosovës, KI-41/09, i datës 21 janar 2010 dhe të shihet mutatis mutandis KEDNJ, Selmouni kundër Francës nr.25803/94, vendimi i datës 28 korrik 1999).

42. Në të vërtetë si rregull i përgjithshëm, Gjykata Kushtetuese do të intervenojë vetëm kur ka shkelje të interpretimit të Kushtetutës, apo kur ligjet nuk janë në pajtim me Kushtetutë, por vetëm pasi të jenë shterur të gjitha mjetet tjera të parapara me ligj.

43. Prandaj, kërkesa në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47(2) të ligjit dhe rregullin 36 (1) a) të Rregullores, është e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 20 të Ligjit dhe rregullin 36(1)a) dhe 56 (2) të Rregullores së Punës, më 5 korrik 2013 njëzëri:

VENDOSI

I. TA HEDHË POSHTË kërkesën si të papranueshme;

II. T'UA KOMUNIKOJË vendimin palëve;

III. TA PUBLIKOJË vendimin në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese; dhe

IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues | **Kryetari i Gjykatës Kushtetuese**

Dr. sc. Kadri Kryeziu | Prof. dr. Enver Hasani